

GJØVIK KOMMUNE

Gjøvik barnehage

Årsplan barnehageårene

2025/2026 og 2026/2027

Innhold

Forord	3
Pedagogisk plattform for barnehagen	4
Våre fokusområder	5
Språk.....	5
Trygt og godt barnehagemiljø	5
Barnehagens fokusområder	6
Pedagogisk praksis.....	7
Omsorg	7
Lek	8
Danning	9
Læring.....	10
Progresjon	11
Medvirkning	12
Tilvenning av nye barn	13
Samarbeid og sammenheng i overgang barnehage og skole	14
Vurdering	15

Forord

Årsplan for barnehagen skal gi foreldrene et godt innblikk i barnehagens arbeid, være et godt arbeidsredskap for personalet og dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Hovedfokuset vårt skal fortsatt være godt arbeid med **SPRÅK**, utvikle god kompetanse i **LEK** og gjennom **BARNES MEDVIRKNING**, utvikle et godt fysisk og psykisk leke- og læringsmiljø i hele barnehagen vår.

God kompetanse hos de ansatte og ansatte som trives, gir grobunn for gode relasjoner og samhandling med barn og foreldre.

Vår viktigste jobb er å utvikle et trygt og godt barnehagemiljø, - trygge barn leker, lærer og utvikler seg best.

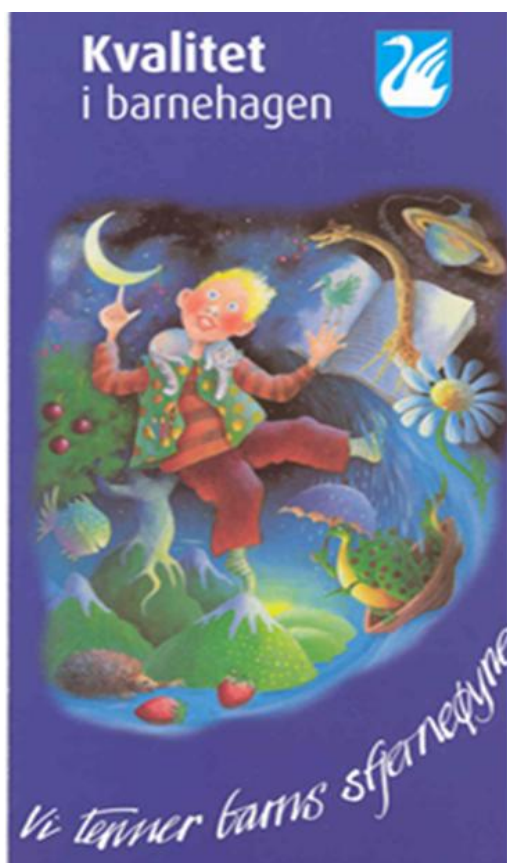
Leken er barnas viktigste arena for utvikling og læring, og derfor skal leken ha en høy prioritet i vår barnehage.

All informasjon, planer m.m. finner dere på MyKid – følg med ☺

Vi ser fram til et godt samarbeid videre med dere!

Årsplanen er godkjent i samarbeidsutvalg 12.12.25.

*Med vennlig hilsen
styrer Bodil Engen*

Pedagogisk plattform for barnehagen

Gjøvik kommune har utarbeidet en plattform for det pedagogiske arbeidet. Ansatte i barnehagene våre er forpliktet til å arbeide i tråd med det som er fastslått i dette dokumentet.

[Pedagogisk plattform](#)

Våre fokusområder

Språk

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. (*Rammeplan 2017 s. 46 – 47*).

Gjøvik kommune har utarbeidet felles språk- og leseplan for barn og ungdom 0 – 16 år.

[Språk- og leseplan](#)

Trygt og godt barnehagemiljø

Det skal være trygt å vokse opp i Gjøvik kommune, og det skal være nulltoleranse for mobbing. Trygt og godt barnehagemiljø er hjemlet i barnehageloven §§ 41 – 43. Alle barn i Gjøvik har rett til et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer god helse, trivsel, lek og læring. Barnehagene skal jobbe kontinuerlig for å skape gode miljøer. Alle voksne i barnehagene våre skal følge med på hvordan barna har det og jobbe for at det enkelte barn opplever tilhørighet og inkludering.

De kommunale barnehagene i Gjøvik har utarbeidet plan som beskriver forebyggende tiltak i barnehagene.

[Plan for trygt og godt barnehagemiljø](#)

Barnehagens fokusområder

Språk:

Språk er et fokusområde som vi legger stor vekt på i vårt pedagogiske arbeid. At personalet viser trygghet, omsorg og har gode relasjoner med barna er avgjørende for å skape et godt språkmiljø. Personalet skal også være bevisst på hverdagsamtaler og tilrettelegging for aktivt bruk av bøker i barnehagen. Dette vil bidra til å utvikle barnas språklige nysgjerrighet, bevissthet og utvikling på en positiv måte.

I vår barnehage har vi mange barn med ulike morsmål og vi er opptatt av at «*flerspråklighet er gull!*» og ikke et problem. Vi oppfordrer barn og voksne til å snakke sitt morsmål.

Vi er i et samarbeidsprosjekt med Gjøvik bibliotek som vi kaller «Tøyveskebibliotek» Det vil si at foreldrene kan låne med seg bøker hjem, slik at de har enkel tilgang til å lese bøker for barna hjemme. Vi håper at dette kan fremme leselyst.

Pedagogisk dokumentasjon / prosjektarbeid:

Pedagogisk dokumentasjon er et verktøy som bidrar til å bevisstgjøre verdiene, holdningene og praksisen til de ansatte, samt det fysiske miljøet i barnehagen. Hensikten er å skape en pedagogikk som ivaretar barnet som subjekt, med rett til aktiv deltagelse i barnehagehverdagen sin.

Prosjektarbeid gir barna og personalet mulighet til å gå mer spesifikk inn på et bestemt tema, gå i dybden av det, samt finne andre måter å se verden på. Prosjektarbeid gir anledning til å jobbe med tema over tid.

Et prosjekt planlegges og utvikles sammen med barna – ut fra barns nysgjerrighet, fokus og undring.

Lekemiljø:

Rommene / stasjonene i barnehagen har stor betydning for barnas lek. Det handler om å lage et lekemiljø som speiler barnas behov i leken og at det gir mening for dem å være der. Personalets oppgaver er å være tilstede og deltagende i leken for å støtte barna når det trengs. Personalet skal også utvikle lekemiljøene etter hva barna er interesserte i, har behov for, og hva de ønsker å utforske.

Pedagogisk praksis

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (*Rammeplan 2017 s. 19*).

Med utgangspunkt i det rammeplanen sier at personalet skal beskrives barnehagens konkrete praksis.

I barnehagen vår skal:

- personalet reflekterer jevnlig over hva vi som barnehage legger i begrepet omsorg
- hverdagen består av jobbing i smågrupper, planlagte eller spontane –
- personalet reflektere i sammen utfra praksisfortellinger og observasjoner av hverandre. For å sikre god praksis og utvikle relasjonskompetansen til de ansatte
- personalet være gode rollemodeller og være tilstede der barna er.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. (Rammeplan 2017 s. 20)

Med utgangspunkt i det rammeplanen sier at personalet skal beskrives barnehagens konkrete praksis.

I barnehagen vår:

- har leken en sentral plass. Vi jobber aktivt med å utvikle gode lekemiljøer og tilpasser de utfra hvilke interesser barnegruppa har her og nå.
- skal personalet fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta og erfare tilhørighet og glede i leken.
- er personalet tett på barnas lek, enten som aktiv deltakende eller observatør. Hele personalet skal være bevisste på hvordan de videreutvikler barnas lekekompetanse. Dette gjøres gjennom pedagogisk dokumentasjon.
- deler vi i smågrupper slik at vi kan se alle barn og gi hjelp og støtte for dem som trenger det.
- skal barn kunne ytre seg, bearbeide erfaringer og inntrykk, og skape mening gjennom leken. Personalet skal være bevisst på å bruke et utvidende og meningsskapende språk sammen med barna.

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme

barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

(Rammeplan 2017, s. 21)

Med utgangspunkt i det rammeplanen sier at personalet skal beskrives barnehagens konkrete praksis.

I barnehagen vår:

- undrer vi oss sammen med barna og viser interesse for det de er opptatt av.
- gjennomføres barnesamtaler med de eldste barna.
- observerer og lytter vi til barna, og er bevisste på barnas verbale og non-verbale kommunikasjon.
- er vi bevisste på at barna skal bli kjent med og få kunnskap om ulike kulturer.
- jobber vi med at alle barn utvikler gode relasjoner til barn og voksne på sine avdelinger. Vi mener det er viktig for at barna utvikler en god selvfølelse.
- jobber vi med språk. For å fremme fellesskapet og det å kunne ta del av et demokratisk fellesskap.
- reflekterer personalet jevnlig over begrepet danning.

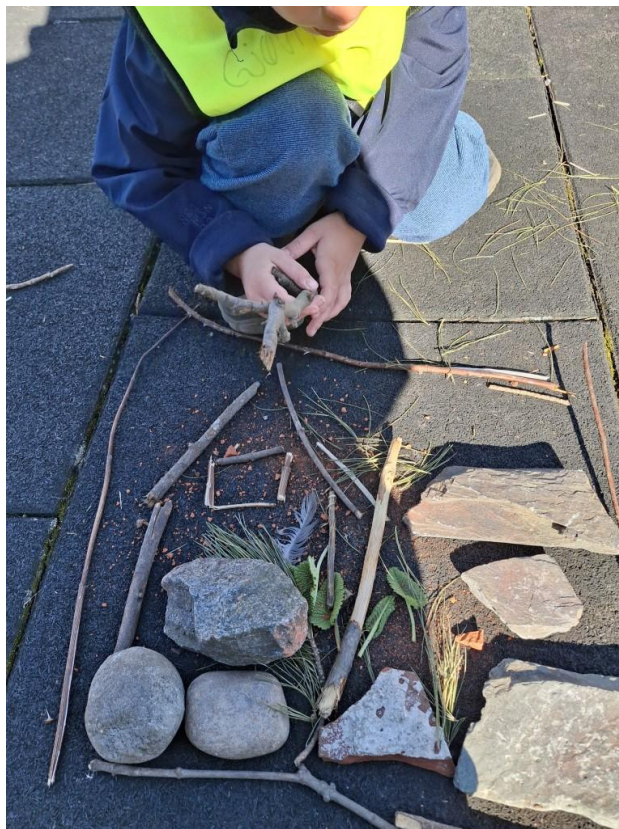
Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplan, 2017 s. 22)

Med utgangspunkt i det rammeplanen sier at personalet skal beskrives barnehagens konkrete praksis.

I barnehagen vår:

- skal personalet sørge for et inkluderende fellesskap der barna skal oppleve et trygt og godt læringsmiljø.
- er vi opptatt av at læring innebærer å endre tanker, følelser og måter å samhandle med andre på. Vi ansatte må ta barnas perspektiv og oppmuntre til refleksjon og samtaler med barn, og mellom barn.
- jobber vi i smågrupper og gjennom det klarer vi å støtte og berike barns initiativ, undring, nysgjerrighet og tiltro til egne evner.
- legger vi til rette for allsidig bruk av kroppen gjennom lek, bevegelse og turer i nærmiljøet
- tilrettelegger vi for innbydende lekemiljøer, som stimulerer barnas lekelyst, indremotivasjon og nysgjerrighet.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Personalet skal:

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter
- introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna

(Rammeplan 2017 s. 44)

Medvirkning

Barnehagen skal ivareta barn og foreldres rett til medvirkning. Det gjøres gjennom å legge til rette for og oppmuntre til at barna og foreldrene kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal gjennom god dialog sørge for at foreldrene får ivaretatt sin rett til medvirkning.

I vår barnehage:

- Personalet skal høre på det barna formidler, observere barnas lek og interesser. Deretter skal personalet planlegge og legge til rette for at barna får ha medvirkning på sitt lekemiljø og sin hverdag. Dette krever kunnskap, ydmykhet og nærvær fra personalets side.
- Brukerundersøkelser– vi tar resultatene til oss og jobber med det.
- Foreldresamtaler
- MyKid – informasjon/ kommunikasjon mellom barnehage og foreldrene
- Foreldreråd – SU
- Hverdagsdialog med foreldrene.

Tilvenning av nye barn

Barnehagen skal ivareta barnets behov for trygghet og tilknytning i oppstart og overganger. Dette skal skje i nært samarbeid med foreldrene

Barnehagen inviterer foreldre og barn til besøk i barnehagen før oppstart.

Vi inviterer til en besøkskveld for alle nye barn og foreldre, og jevnlig besøk i barnehagen på vårhalvåret før oppstart i barnehage.

Målet med de jevnlig besøkene er at barna skal få anledning til gradvis å venne seg til å være i barnehagen, og at foreldre, barn og ansatte kan bli kjent med hverandre. Besøkene gjennomføres inne på barnets avdeling. Dere blir invitert til å tilbringe ca. 1 time med andre nye barn og foreldre. Besøkene vil handle om å bli kjent i barnehagen, med de ansatte og med hverandre. Dette vil kunne bidra til en tryggere start for barnet.

Vi tilbyr hjemmebesøk til de som ønsker det. Hjemmebesøk foregår uken før barnehagestart. Ved hjemmebesøk kommer barnets kontaktperson fra barnehagen og leder hjem til dere på avtalt tidspunkt. Da vil dere få mulighet til å stille eventuelle spørsmål, og vi får mulighet til å møte barnet i trygge omgivelser.

Vi ønsker å trygge barnet og gjøre barnehagen til et bra sted å være. Ved oppstart vil barnet derfor få sin kontaktperson som vil ha hovedansvaret for barnet de første dagene i barnehagen. Kontaktpersonen er bindeleddet mellom hjemmet og barnehagen den første perioden.

Barn og familier har ulike behov og derfor er det viktig med god dialog mellom foreldre og barnehagen om hvordan vi gjennomfører oppstartsperioden.

Overgang fra en avdeling til en annen starter på våren. Dette skjer ved jevnlig besøk på den nye avdelingen. Målet er at barnet skal bli kjent i lekemiljøet og de ansatte.

Samarbeid og sammenheng i overgang barnehage og skole

Gjøvik kommune har utarbeidet rutiner for samarbeid om overgangen fra barnehage til skole. [Rutine for overgang barnehage – skole](#)

I Gjøvik barnehage har vi det siste året før skolestart valgt at alle 5 åringene har en egen gruppe, på tvers av avdelingene. Gruppen samler seg en eller to ganger i uken. Her driver de med mange ulike leker og aktiviteter som vil være spennende og utviklende for denne aldersgruppa.

Barna har valgt at førskolegruppa skal kalles for «Dragegruppa». Dragegruppa har en egen infoplan som sendes ut til foreldrene på høsten.

Vi følger Gjøvik kommune sine rutiner for overgang til skole og SFO, og vi har et tett samarbeid med Gjøvik skole. Vi går på besøk til skolen, og får også besøk av skoleklasser her i barnehagen. Vi har også et leseprosjekt der skolebarn leser bøker for Dragegruppa.

På våren drar Dragene på besøk til skolene de skal begynne på sammen med barnehagen. Da avtaler vi et besøk med de enkelte skolene og drar for å se oss om, være med i et friminutt og bli litt kjent. Disse besøkene er med på å trygge barnet i den store overgangen det skal gjennom fra barnehagen til skolen.

Rett før sommerferien har vi overføringsmøter med skolene, der kan vi formidle informasjon foreldre ønsker at skolen skal vite om.

Overgangsobjekter – alle barnehagene våre har en kasse med spill, bøker sanger, rim og regler som vi bruker med de eldste barna i barnehagen. Alle objektene fra denne kassa møter barna igjen på første trinn. [Overgangsobjekter](#)

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (*Rammeplanen 2017 s. 38*).

Barnehagens arbeid evalueres i samarbeid med barna og foreldrene. Personalet vurderer sitt arbeid i personalmøter og planleggingsdager gjennom bl.a. pedagogisk dokumentasjon.

